Concursul național **„Be Legal! Be Cool!”,** **ediția a treia** **Faza județeană, 10 mai 2025**	Nume și prenume elev..... ..... Școala..... Clasa..... Localitatea..... Județul.....

GRUPA a II-a: clasele IX-XI

***Instrucțiuni**: Încercuiți litera a), b) sau c) corespunzătoare unui singur răspuns corect pentru fiecare întrebare de mai jos. Dacă greșiți răspunsul, solicitați un nou formular. Predați profesorului supraveghetor foaia cu întrebările și răspunsurile încercuite de voi. Cereți ca pe foaie să fie notate ora și minutul predării lucrării.*

1. **Identificați situația de *abuz economic*:**
   a) Părintele nu este de acord să dea bani copilului pentru a-și cumpăra băuturi energizante la școală;
   b) Din cauza politicilor statului și a acumulării datoriei externe, economia țării este în regres;
   c) Toți banii trimiși de un tată divorțat drept pensie de întreținere copilului său sunt reținuți de mama copilului.

2. ***Referendumul* este o procedură:**
   a) Prin care cetățenii votează, de exemplu, Constituția țării;
   b) Utilizată de parlamentari pentru a adopta legile atunci când există paritate (egalitate) de voturi;
   c) Prin care președintele statului dispune ca o lege să fie publicată în Monitorul Oficial.

VeDemJust

3. **În vara anului 2018, doi tineri din Vestul țării în vârstă de 15, respectiv 17 ani, au ucis un taximetrist, după care au aruncat cadavrul într-o pădure, i-au luat banii și s-au plimbat cu autoturismul până a rămas fără combustibil. Justiția română a decis:**
   a) Obligarea celor doi la muncă în folosul comunității;
   b) Condamnarea celor doi la închisoare pe viață;
   c) Închiderea celor doi pe o durată de 9, respectiv 10 ani într-un centru specializat pentru minori.

4. **Printre cele 20 de *minorități etnice* constituite în comunități puternice în România sunt:**
   a) Armeni, ceangăi, macedoneni;
   b) Maghiari, filipinezi, pakistanezi;
   c) Greci, sârbi, nepalezi.

5. **La divorț în fața judecătorului, copilul este dat tatălui, iar mama este obligată să plătească *pensie de întreținere*. Dacă nu o achită timp de trei luni consecutiv:**
   a) Ea nu mai are dreptul să își viziteze copilul;
   b) Riscă închisoarea pentru infracțiunea de abandon de familie;
   c) Va fi dublat cuantumul pensiei de întreținere pe care o va achita copilului.

6. ***Camerele video* se pot monta într-o școală:**
   a) dacă există acordul a jumătate plus unu din numărul elevilor și al profesorilor;
   b) în orice încăpere, inclusiv în vestiare;
   c) numai dacă decide astfel Consiliul de Administrație al școlii, care are reprezentanți al profesorilor, elevilor și primăriei.

VeDem Just

7. **Pentru încălcarea regulamentului școlar, un elev poate fi sancționat disciplinar. Una dintre următoarele *nu este sancțiune* prevăzută de lege:**
   a) Suspendarea elevului timp de 7 zile;
   b) Mustrarea scrisă;
   c) Retragerea timp de două luni a bursei sociale.

8. **Cu câte puncte se va scădea media finală anuală la *purtare* pentru un elev care a înregistrat 40 de ore de absențe nemotivate într-un an?**
   a) Cu un punct;
   b) Cu două puncte;
   c) Cu patru puncte.

9. **După împlinirea vârstei de *16 ani*:**
   a) Tânărul se poate angaja în muncă, ca sezonier, dacă are acordul părinților;
   b) Nu mai este nevoie de acordul părinților pentru intervenții medicale care țin de probleme sexuale;
   c) Orice tânăr se poate căsători, în situații temeinice, fără acordul părinților.

10. **Operat în urma unui accident de circulație extrem de grav, copilul rănit supraviețuiește. Care dintre următoarele afirmații este în conformitate cu legea?**
   a) Fericiți că i-au salvat copilul, părinții pot înmâna medicului o sumă de bani drept recompensă;
   b) Părinții nu pot înmâna medicului o sumă de bani în legătură cu operația nici înainte, nici după efectuarea acesteia;
   c) Părinții pot înmâna o sumă de bani doctorului, dar nu din proprie inițiativă, ci numai dacă acesta le-a cerut.

11. **Nemulțumiți de multe hotărâri judecătorești, populația solicită să decidă prin referendum ca judecătorii vinovați de hotărârile greșite *să fie dați afară* de la locul de muncă. O astfel de solicitare:**
   a) Este legitimă, căci cine greșește trebuie să plătească;
   b) Nu se poate admite, căci majoritatea populației nu poate decide prin vot asupra carierei magistraților;
   c) Se poate pune în practică, căci „majoritatea decide” este un principiu care stă la baza oricărei democrații.

VeDem Just

12. Dacă un profesor vede, aude sau află că un elev a avut *contact intim* cu o colegă *fără voia acesteia*, atunci:

a) Riscă să fie pedepsit de autorități dacă nu face de îndată o reclamație la Poliție sau Parchet;
b) Trebuie să anunțe directorul dacă fapta s-a comis în incinta școlii;
c) Are obligația legală de a anunța de îndată părinții agresorului.

13. Care dintre afirmațiile următoare *nu este corectă*?

a) Pot merge la vot cei care au împlinit vârsta de 18 ani în preziua alegerilor;
b) Pot candida la funcția de primar tinerii care au împlinit vârsta de 23 de ani;
c) Poate deveni Președintele României orice persoană care a împlinit vârsta de 35 de ani, dacă e aleasă de populația cu drept de vot.

14. Ce este „Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice”?

a) O convenție între mai multe state menită să facă obligatorie Declarația Universală a Drepturilor Omului;
b) Cel mai cunoscut tratat inițiat de România care se aplică doar pe teritoriul Europei;
c) Un sinonim pentru „Declarația Drepturilor Copilului”, urmată apoi de „Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului”.

15. Care este actul normativ elaborat la nivel național *special* dedicat drepturilor copilului?

a) Legea nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului;
b) Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
c) Constituția României adoptată în anul 1991 și revizuită în anul 2003;

16. Dacă auziți *alarma de protecție civilă* în oraș sub forma a 5 sunete (impulsuri) a 16 secunde fiecare cu pauze de 10 secunde între ele, înseamnă că:

a) Există pericolul imediat de atacare prin lovire a localității;
b) S-a produs o contaminare radioactivă, chimică sau biologică;
c) În zonă este un pericol major de inundații sau cutremure.

VeDem Just

17. O elevă întreabă la ora de educație socială dacă o *familie* poate fi formată și fără a exista o căsătorie oficială. Ce răspuns corect va oferi profesorul?

a) Este obligatorie căsătoria religioasă pentru a forma o familie cu aprobarea Bisericii, potrivit tradiției creștine a poporului român;
b) O familie poate exista și fără căsătorie, dacă cei doi trăiesc împreună și au copii;
c) Căsătoria este singura formă legală care duce la apariția unei familii în România.

18. Un copil este lăsat *fără supraveghere* timp de două săptămâni, timp în care el decide să nu meargă la școală. Cum se numește această situație din punct de vedere legal?

a) Educație alternativă (home schooling);
b) Alienare parentată;
c) Neglijarea minorului.

19. Pentru ca elevii sau cadrele didactice să nu fie rănite, în unitatea de învățământ legea interzice accesul cu:

a) Ascuțitori, scobitori și stilouri cu peniță din metal;
b) Droguri, alimente expirate, alcool;
c) Cuțite de tăiat alimente, sprayuri paralizante.

20. Din punct de vedere legal „*afinii*” sunt:

a) Fructe de pădure, bogate în vitamina C, care ajută la sănătatea ochilor;
b) De exemplu, cei doi frați pe care îi are soțul unei femei;
c) Denumire sinonimă cu „rude”.

21. Abaterile disciplinare *pentru cadrele didactice* și sancțiunile care se pot aplica acestora sunt prevăzute în:

a) Regulamentul de ordine interioară al școlii;
b) Regulamentul cadru de organizare și funcționare a unităților din învățământul preuniversitar (ROFUIP);
c) Regulamentul de organizare și funcționare al școlii.

VeDem Just

22. Darius este un elev micuț, slăbuț, cu ochelari. Chiar dacă este inteligent, e supus deseori bullyingului. Într-una dintre zile, la revenirea din pauză nu își mai găsește ghiozdanul în care se aflau cărțile și caietele pentru școală. Diriginta inițiază o anchetă, dar nu reușește să stabilească cine și unde a fost ascuns ghiozdanul lui Darius. Atunci ia decizia să îi sancționeze *pe toți elevii* care în acea pauză au rămas în clasă. Această decizie este:

a) Corectă, întrucât fie toți au ascuns ghiozdanul, fie cel puțin unul l-a ascuns și ceilalți sunt complici;
b) Incorectă, căci sancțiunile trebuie să fie individuale și bazate pe fapte dovedite:
c) Discutabilă. În mod normal ar fi trebuit ca diriginta să dea un termen până la care să apară înapoi ghiozdanul, iar în caz contrar toți cei prezenți să fie sancționați, dar numai după înștiințarea părinților.

23. La o oră de biologie, profesorul organizează o vizită la grădina botanică. La un moment dat, doi elevi încep să râdă și apoi îl înjură vulgar pe un vizitator în vârstă. Ce ar trebui să facă organul responsabil al școlii?

a) Să ignore cazul, pentru că s-a întâmplat în afara orelor de curs;
b) Va începe o anchetă numai dacă persoana umilită depune o plângere înregistrată la secretariatul școlii;
c) Va putea aplica câte o sancțiune celor doi elevi, potrivit Statutului Elevului, chiar dacă reclamația este depusă de un trecător care a asistat la cele petrecute.

24. „*Elevii audienți*" sunt cei care:

a) Au fost arestați la domiciliu și participă la ore în sistem online sau hibrid;
b) Asistă la o oră întreagă fără a participa activ, nefiind întrebați nimic de profesor;
c) Au început studiile în alte țări și care participă la ore până la echivalarea acestor studii.

25. O elevă spune că o *relație intimă între un major și o minoră* este acceptabilă dacă există „iubire". Ce spune legea despre o astfel de relație?

a) Este acceptabilă dacă minora a împlinit vârsta de 15 ani;
b) Este permisă dacă minora a împlinit vârsta de 16 ani, numai dacă majorul a primit acceptul părinților;
c) Este interzisă de Codul penal dacă minora are 17 ani, iar majorul este, de exemplu, instructorul său de tenis.

VeDem Just

26. Pentru că trotuarul este ocupat, Andrei merge cu skateboardul *pe șosea*. Este legală acțiunea sa?

a) Da, dacă rulează cât mai aproape de marginea șoselei și are vestă reflectorizantă;
b) Nu, căci cu rolele, skateboardul și hoverboardul se circulă doar pe trotuar, chiar dacă este pistă de biciclete amenajată în zonă.
c) Nu, ci ar fi trebuit să meargă pe pista de biciclete, dacă este amenajată în zona respectivă.

27. Elena, în vârstă de 12 ani, primește o *pensie de urmaș* după decesul tatălui său. Până la ce vârstă are ea dreptul să primească această sumă de bani de la stat?

a) Până la împlinirea vârstei de 15 ani;
b) Până la împlinirea vârstei de 16 ani și, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, dar nu mai târziu de 26 de ani.
c) Până la căsătorie, indiferent de vârstă.

28. Elevul Tudor, în vârstă de 17 ani, a încheiat un contract de muncă care a fost înregistrat la instituția responsabilă. Activitatea lui se desfășoară după masa, cu excepția unei zile pe săptămână când munca se desfășoară dimineața, în același timp cu orele de școală. Astfel, Tudor lipsește în fiecare săptămână 6 ore de la școală. În acest caz:

a) Absențele sale trebuie motivate de către diriginte, întrucât are un contract de muncă încheiat legal;
b) Părinții pot motiva un număr de 40 de absențe anual, iar pentru restul absențelor i se poate da un avertisment;
c) Directorul școlii va trebui să anunțe Serviciul Public de Asistență Socială pentru a se lua măsuri de reintegrare a tinerei în sistemul educațional.

29. La ora de educație socială un elev susține că jandarmii pot aresta orice persoană aflată într-un loc public. Ce spune legea?

a) Jandarmii pot aresta persoanele surprinse că încălcă legea;
b) Arestarea poate fi făcută numai de judecător;
c) Pot fi arestați de către jandarmi numai adulții, nu și minorii.

30. Un minor găsit vinovat de comiterea unei infracțiuni poate fi sancționat:

a) De către lucrătorul de poliție judiciară, prin aplicarea unei amenzi penale;
b) De către procuror, cu muncă în folosul comunității;
c) De către judecător, prin aplicarea unei măsuri educative.

VeDem Just